

Formandsberetning 2020-2021

Bestyrelsen

Selskabets bestyrelse har i perioden bestået af Nana Folmann Hempler (formand), Helle Terkildsen Maindal (kommende formand), Marit Nielsen-Man (næstformand), Maja Bertram (kasserer), Maj Britt Dahl Nielsen (sekretær), Pernille Dam Naumann (fra medio august), Jens Peter Hegelund Jensen, Mila Kim, Anne Mette Dons (indtil medio august), Jan Andersson, Vickie Hayes Kyed. Suppleant: Bjarne Bruun Jensen, Pernille Dam Naumann (indtil medio august).

Den nyvalgte bestyrelse holdt et konstituerende møde lige efter generalforsamlingen d. 27. september 2020, og der er afholdt fem ordinære møder (19.11.2020 (videomøde), 29.01.2021 (videomøde), 15.04.2021 (videomøde), 17.06.2021 (Nordhavn) og 01.09.2021 (videomøde). Møderet til disse møder havde bestyrelsen, bestyrelsens suppleanter, formænd for fraktionerne (se senere) og formænd for de stående udvalg (Kirsten Vinther-Jensen, Folkesundhedsdagsudvalget og Signe Smith Jervelund, Forskningsudvalget). Kun bestyrelsesmedlemmer har stemmeret.

Derudover blev der afholdt et fælles strategiseminar mellem bestyrelsen og de stående udvalg d. 17. juni 2021.

Selskabets strategi og handleplan

Dansk Selskab for Folkesundhed (DSFF) har til formål at fremme befolkningens sundhed og trivsel, forebygge sygdom, begrænse konsekvenserne af sygdom og mindske sundhedsforskelle mellem forskellige grupperinger i samfundet. Selskabet er tværfagligt og optager som medlemmer professionelle enkeltpersoner og organisationer, der arbejder med og har interesse for udvikling og forskning indenfor folkesundhed. Bestyrelsen arbejder efter den struktur, som er udviklet i det Europæiske moderselskab (EUPHA) med fire fokusområder omhandlende: 1) Forskning (Research); 2) Politik (Policy); 3) Praksis (Practice); samt 4) Uddannelse og oplæring (Training and Education).

Forskning

Dette fokusområde tegnes primært af Forskningsudvalget. Udvalget bestod i det forløbne år af Signe Smith Jervelund, KU; Mette Aadahl, CKFF; Finn Breinholt Larsen og Thomas Maribo, DEFACTUM; Pernille Tanggaard Andersen, SDU; Henrik Bøggild, AAU; Kasper Olesen, SDCC, Region H samt Anne Illemann, SIF, SDU.

Forskningsudvalget har stået for planlægningen af forsknings-sessioner og ph.d.-konkurrencen ved Folkesundhedsdagene. Der er i år indsendt 36 abstracts, som er blevet bedømt individuelt af 4 medlemmer af Forskningsudvalget. Generelt vurderer udvalget, at de indsendte abstracts er af høj kvalitet igen i år. Der er blevet udvalgt 4 abstracts til ph.d.-konkurrencen. Nogle medlemmer fra Forskningsudvalget har desuden igen i år vurderet abstracts til den virtuelle EPH-konference i 2020.

Selskabet er involveret i Scandinavian Journal of Public Health. Kasper Olesen er repræsenteret i Editorial Committee, og Signe Smith Jervelund er Dansk Editor på tidsskriftet. Pernille Tanggaard Andersen og Maja Bertram er medlemmer af tidsskriftets editorial board. SJPH fra i år kan tilgås elektronisk af alle medlemmer og at man derfor ikke længere kan få printabonnement til nedsat pris. 'Impact factor' var 1.387 i 2016, 2.183 i 2019 og i 2020 var den 3.021.

DSFF er i berøring med forskning i forhold til selskabets mange aktiviteter og samarbejder med medlemmerne, bestyrelsen og Folkesundhedsudvalget mhp fremme samspillet mellem praksis, forskning og beslutningstagning relateret til folkesundhed.

Videnskabelig artikel pba GPS:

En arbejdsgruppe bestående af Signe Smith Jervelund, Sarah Fredsted Villadsen, Kirsten Vinther-Jensen, Knud Ryom og Nana Folmann Hempler, har i september 2021 fået publiceret en videnskabelig artikel i Scandinavian Journal of Public Health på baggrund af resultaterne fra selskabets GPS om Veje til etnisk lighed i sundhed

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/14034948211040965>.

Nyhedsbreve:

Bestyrelsen, Forskningsudvalget og Folkesundhedsdagsudvalget sætter i fællesskab fokus på forskning og faglig viden inden for folkesundhedsområdet qua de faglige input i de månedlige nyhedsbreve. Det faglige indhold leveres af "gæsteredaktører" fra de respektive udvalg. Også andre medlemmer med noget relevant på hjerte er velkomne til at indsende "Fagligt input".

Ny arbejdsgruppe:

I forbindelse med årets strategiseminar blev der derudover etableret en arbejdsgruppe, som vil have særlig fokus på temaet Evidens i folkesundhedsarbejdet, og hvordan vores selskab kan og skal byde ind i dette felt. Arbejdsgruppen, som er på tværs af udvalg og bestyrelsen, opstarter efter Folkesundhedsdagene og består af Helle Terkildsen Maindal, Kirsten Vinther-Jensen, Maja Bertram, Maj Britt Dahl Nielsen, Signe Smith Jervelund, Anders Blædel Gottlieb Hansen, Jan Andersson, Pernille Dam Naumann og Nana Folmann Hempler.

Policy

Dette fokusområde er centralt i DSFF's arbejde. Det er selskabets primære mål at arbejde for en bedre folkesundhed og påvirke beslutningsprocesser ved blandt andet at deltage i relevante netværk, give hørings svar, involvere vores medlemmer aktivt, ytre os i kronikker og debatindlæg og ved at arbejde fokuseret med temaer med betydning for folkesundheden.

Selskabet er partner i Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed, som Kræftens Bekæmpelse er tovholder på samt Røgfri Fremtid. Selskabet har desuden været medunderskriver på en appel til Regeringen og Folketinget om behovet for en Folkesundhedslov i Danmark, hvor Danske Regioner er initiativtager. Appellen adresserer behovet for et sundere, mere lige og bæredygtigt Danmark, hvor en lov kan være et redskab, der sikrer den nødvendige prioritering og handling. Selskabet har i forbindelse med sin underskrift på appellen gjort Danske Regioner opmærksomme på behovet for dialog med KL, som har valgt ikke at være medunderskriver.

GPS'er

Selskabet har udvalgt fokusområder, hvor det mener, at der er brug for en såkaldt GPS'er (som står for God Praksis i Folkesundhed). En GPS opsummerer den nyeste viden og præsenterer en række anbefalinger med henblik på at skabe fokus og rammer for arbejdet med udvalgte temaer. Tidligere er udgivet 'Udfas tobak', Ensomhed, Sundhedskompetence i strukturelt perspektiv og Veje til etnisk Lighed i Sundhed, som alle har resulteret i et positionspapir. Seneste to GPS'er er forsat meget efterspurgt, og der har i det forløbne år været afholdt flere aktiviteter og været flere henvendelser vedr. disse.

Helle har holdt oplæg om sundhedskompetence ved Morgen talk, som er et initiativ fra Alliancen for Social Ulighed, hvor selskabet er medlem. Anbefalingerne fra GPS'en om Sundhedskompetence i et strukturelt perspektiv er desuden præsenteret på KLS Sundhedskonference i jan 2021.

GPS om Veje til Etnisk Lighed har inspireret to debatindlæg i Altinget med titlerne 'Ekspert i folkesundhed: Corona er en øjenåbner for etnisk ulighed i sundheden'

<https://www.altinget.dk/artikel/eksperter-i-folkesundhed-corona-er-en-oejenaabner-for-etnisk-ulighed-i-sundheden> og 'Høj COVID-19 smitte i udsatte boligområder: Tid til opgør med den politiske "livsstilsdrift"' [Forskere: Høje smittetal i udsatte boligområder kalder på et paradigmeskift i forebyggelse - Altinget: Sundhed](#)

GPS'en har været præsenteret på European Public Health Week d. 21. maj 2021 af Nana og Signe. Dette skete i et samarbejde mellem arbejdsgruppen bag GPS'en og en norsk forskningsgruppe, der arbejder med migrantsundhed. Webinaret havde titlen 'Current debate of ethnic inequity in health: COVID-19 and ethnicity'. Selskabet har afholdt et folkesundhedswebinar om GPS'en med fokus på kulturelle kompetencer.

I det forløbne år er der igangsat en GPS om 'Folkesundhed og Reform'. Selskabet vil gerne 'klædes på' til debatter om den kommende reformering af sundhedsområdet og tilsikre et fokus på sundhedsfremme og Forebyggelse. Arbejdsgruppen består af Kirsten Vinther-Jensen, Helle Terkildsen Maindal, Signe Smith Jervelund, Pernille Dam Naumann, Pernille Tanggaard, Mila Kim og Nana Folmann Hempler. Arbejdet foregår i tre spor (1) uddannelse og kompetencer, 2) viden og vidensdeling, 3) organisering ift. koordinering, ansvar og mandat) og indeholde en række aktiviteter. Arbejdsgruppen har udviklet en procesplan. Der har været afholdt et møde med en praktiserende læge fra UK vedr. Public Health arbejdet i England, og så har der været afholdt en workshop med bestyrelsen om udfordringer relateret til folkesundhedsarbejdet ifm. Corona, overvægt og etniske minoriteter. Der er planen at forskellige interessenter og eksperter løbende vil blive involveret. Der er afholdt en workshop på folkesundhedsdagene.

Folkesundhedswebinarer

Webinaret var det første af fem folkesundhedswebinarer. Flere af disse tog udgangspunkt i workshops og oplæg, som ikke kunne gennemføres på Folkesundhedsdagene i 2020 pga. COVID-19 situationen. Overskrifterne på folkesundhedswebinarerne har været 'Aktivitetscentre som sundhedsfremmende, forebyggende og rehabiliterende arena samt medarbejdernes rolle på bemandede centre', Mental sundhed i arbejdslivet - en sag for arbejdspladsen eller behov for et

helhedsperspektiv? Tidlig indsats for sårbare gravide, Mandefællesskabers betydning for ældre mænds trivsel. Folkesundhedswebinarerne som har været velbesøgte har været tilgængelige for medlemmer af selskabet eller kunne tilgås mod betaling for ikke-medlemmer.

Hørings svar

Maja Bertram har fungeret som tovholder for hørings svar. Vi har i det seneste år bl.a. modtaget flere høringer fra de Lægevidenskabelige Selskaber. Flere er vurderet at være relevante for DASAMS. Selskabet har givet svar på høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v.

Debatindlæg

Der er endvidere udgivet 3 debatindlæg i Altinget og Sundhedsmonitor:

Dansk Selskab for Folkesundhed: Forebyggelse skal prioriteres politisk – ellers når Danmark ikke verdensmålene for lighed, sundhed og trivsel

<https://politikensundhed.dk/debat/art7942122/Forebyggelse-skal-prioriteres-politisk-%E2%80%93-ellers-n%C3%A5r-Danmark-ikke-verdensm%C3%A5lene-for-lighed-sundhed-og-trivsel>

Juleønske fra Dansk Selskab for Folkesundhed: Gå sammen om at bekæmpe ulighed i sundhed

<https://politikensundhed.dk/debat/art8025188/G%C3%A5-sammen-om-at-bek%C3%A6mpe-ulighed-i-sundhed>

Dansk Selskab for Folkesundhed: Vi skal forske mere i hvordan vi undgår at blive patienter

<https://www.alinget.dk/sundhed/artikel/dansk-selskab-for-folkesundhed-vi-skal-forske-mere-i-hvordan-vi-undgaar-at-blive-patienter>

Praksis

DSFF arbejder for at sikre et tæt samspil mellem forskning og praksis. Herunder udbredelse af videnskabelig viden og forskningsresultater til praksis og udvikling af forskning i samarbejde med og til praksis. Som et led i arbejdet med at udbrede viden til praksis har det i selskabet været prioriteret at gøre GPS'erne anvendelige ved at involvere interessenter fra praksis i fx udarbejdelse af anbefalinger. Der arbejdes aktivt for at lave arbejdsgrupper på tværs af udvalg og bestyrelsen fx er den nuværende GPS-gruppe bredt sammensat af repræsentanter fra praksis, forskning og uddannelse.

I seneste GPS om Veje til etnisk lighed i sundhed har der været gennemført en Delphi proces ift. udvikling af strukturelle og organisatoriske anbefalinger til praksis. Dette er sket i et samarbejde med praktikere, beslutningstagere og forskere, som alle beskæftiger sig med folkesundhed med særlig interesse for borgere med ikke-vestlig etnisk minoritetsbaggrund. Praktikere (primært rekrutteret fra selskabet) fra forskellige dele af landet og med forankring i forskellige institutioner inden for social- og sundhedsområdet deltog i et møde om det praktiske og konkrete folkesundhedsarbejde og strukturelle muligheder, barrierer og dilemmaer for at skabe mere lighed i social og etnisk sundhed. Udvalgte beslutningstagere (hvoraf en del af medlemmer af selskabet) blev inviteret til at deltage i et forløb inspireret af Delphimetoden med tre runde.

Anbefalingerne fra seneste 2 GPS'er har været præsenteret i flere folkesundhedsmiljøer fx kommuner og i uddannelsesmiljøer. Det kan her nævnes, at flere kommuner nu arbejder aktivt med Sundhedskompetence som del af deres sundhedspolitik. GPS'en om sundhedskompetence har desuden inspireret Sundhedsstyrelsen til at arbejde med feltet. Begge GPS'er har også været flittigt brugt af studerende.

Bestyrelsen og de forskellige udvalg drøfter løbende, hvordan vi kan sikre en endnu bedre interaktion mellem forskning og praksis.

Uddannelse og oplæring

Det er DSFF's ønske at arbejde for et uddannelsessystem, som sikrer viden om folkesundhed. Folkesundhed skal være repræsenteret i alle sundhedsuddannelser. DSFF er endvidere optaget af, om der er overensstemmelse mellem public health uddannelserne, og de kompetencer der efterspørges fra praksis. Det er derfor også valgt at have et uddannelsesspor i den nuværende GPS om 'Sundhed og Reform'. Det er også hensigten at knytte tættere forbindelser til ASPHER (Association of Schools of Public Health in the European Region).

Internt fokus

Medlemstallet er 815 og er efter et dyk tilbage på niveauet fra 2018. I alt har 494 været medlemmer i over 5 år, 278 har været medlemmer i over 10 år og 90 har været med helt fra det stiftende selskab. Medlemmerne fordeler sig således, at 326 er medlemmer af Foreningen for Folkesundhedsvidenskab, 285 er medlemmer af Dansk Samfundsmedicinsk Selskab (DASAMS) og 13 medlemmer af Dansk Selskab for Børnesundhed (DSfB), mens 191 udelukkende er medlemmer af DSFF.

Rekruttering og fastholdelse

Målet er at øge og fastholde medlemsskaren, da det giver større gennemslagskraft med et stærkt selskab i en tid, hvor folkesundhed er på dagsordenen. Bestyrelsen prioriterede derfor at drøfte strategier til bedre medlemsrekruttering til årets strategiseminar, og dette har været et tema igennem dette års bestyrelsesarbejde. Der har blandt andet været afholdt et møde med FFSV om metoder til rekruttering. Dette har inspireret til nye initiativer fx medlemsprofiler (som fremgår af nyhedsbrevene og hjemmesiden), rabatordning på Sundhedsmonitor, gratis webinarer mv. For at øge medlemstallet, men også for at få større mulighed for at påvirke det offentlige agenda og de politiske prioriteringer, har bestyrelsen desuden arbejdet med strategier for at øge selskabets synlighed. Dette har vi gjort gennem de aktiviteter, der er beskrevet tidligere.

Selskabets synlighed

Derudover har vi fortsat fokus på at øge vores synlighed på LinkedIn, hvor vi har forsøgt at synliggøre de forskellige aktiviteter i selskabet mere systematisk og mere intensivt. Dette har resulteret i, at selskabet på et år har øget antallet af følgere med ca. 1.322 personer således at selskabets LinkedIn profil nu har ca. 2.779 følgere. På Facebook har vi 996 følgere. Dermed er der nu en god platform hvor vi, udover vores nyhedsbrev, kan kommunikere til en stor gruppe.

Prioritering

Bestyrelsen i DSFF er kendetegnet ved, at alle medlemmer er frivillige, og derfor er det nødvendigt at begrænse antallet af bestyrelsesmøder. For at sikre fremdrift i arbejdet har vi til bestyrelsesmøderne nedsat arbejdsgrupper, som arbejder med særlige problemstillinger eller opgaver mellem møderne. Samtidig har der været behov for løbende at kunne håndtere de mere driftsmæssige dele af bestyrelsesarbejdet. En vedtægtsændring har derfor muliggjort at have et forretningsudvalg, som består af formand, næstformand, kommende formand, kasserer, sekretær og administrator.

Folkesundhedsdage

Folkesundhedsdagsudvalget består af Kirsten Vinther-Jensen (formand), AU; Mila Kim, KSR, Region Midtjylland; Anders Blædel Gottlieb Hansen, CKFF, Region H; Nanna Gram Ahlmark, SIF, SDU; Ruth Kjær, Aarhus Kommune; Lene Dørfler, KL; Asser Vittrup Nielsen, SDCC, Region H og Ole Refstrup, administrator, Dansk Selskab for Folkesundhed. Folkesundhedsdagsudvalget varetager det store arbejde med at planlægge de årlige Folkesundhedsdage. Udvalget har desuden stået for planlægningen af de fem folkesundhedswebinarer i det forløbne år.

Folkesundhedsdage er selskabets vigtigste event i løbet af året. Arrangementet vurderes desuden at være afgørende for antallet af medlemmer i selskabet. Temaet for Folkesundhedsdagene i 2020 var "Sociale relationer, aktive fællesskaber og trivsel – Hvordan fremmer vi mental sundhed hele livet?". Folkesundhedsdagene i 2020 blev pga. COVID-19 situationen konverteret til Folkesundhedsweb – og blev således afholdt i online udgave. Folkesundhedsdagsudvalget formåede på utrolig kort tid at få sammensat et spændende program og Folkesundhedsweb var meget velbesøgt med 132 deltagere. Flere planlagte workshops blev efterfølgende gennemført som folkesundhedswebinarer.

Folkesundhedsdagene i 2021 var arrangeret i et samarbejde mellem Folkesundhedsdagsudvalget og Forskningsudvalget og havde titlen: Folkesundhedens mange ansigter - hvad gør coronapandemien ved folkesundhedsarbejdet? Den første dag handlede derfor om emner, der relaterede sig til Corona, mens den anden dag handlede om afledte effekter, og om det vi har lært fra pandemien.

Selskabets fraktioner

Selskabet har følgende fraktioner, som arbejder selvstændigt inden for selskabets formål. Fraktionernes formænd har møderet til bestyrelsesmøderne.

- Dansk Samfundsmedicinsk Selskab (DASAMS) Dorthe Goldschmidt.
- Foreningen for Folkesundhedsvidenskab (FFSV) Michael Jensen.
- Dansk Selskab for Børnesundhed (DSfB) Tine Keiser-Nielsen.

Økonomi og kontingent

Regnskabet udviser et underskud for 2020 på 543.000 kr., som skyldes aflysning af Folkesundhedsdage. Lån fra FFSV og DASAMS gjorde det muligt at fortsætte selskabets drift. De nærmere forhold omkring økonomien vil blive præsenteret af kassereren under

generalforsamlingen. Det aktuelle årskontingent for individuelle medlemmer er 500 kr. og 2000 kr. for organisationsmedlemmer. Studerende betaler 175 kr.

Internationalt

Selskabet er repræsenteret i European Public Health Association (EUPHA), som bl.a. arrangerer de årlige European Public Health (EPH) konferencer. Formanden for Forskningsudvalget er medlem af the International Scientific Committee, mens DSFFs formand og formand elect er medlemmer af EUPHA Governing Board. Medlemmerne af det videnskabelige udvalg er med til at vurdere abstracts til de årlige EPH-møder.

DSFF er desuden medlem af WFPHA (World Federation of Public Health Associations).

Der har været afholdt et givtigt møde mellem arbejdsgruppen 'Folkesundhed og reform' og den Norske Folkehelseforening. Mødet handlede om Norges næsten 10 års erfaringer med en folkesundhedslov. Det er aftalt at holde den gode dialog og løbende drøfte fremtidigt samarbejde.

Mange tak!

Jeg vil gerne takke bestyrelsesmedlemmer, suppleanter, udvalg, fraktioner og administrationen for en fortræffelig indsats i det forløbne år, som trods en vanskelig COVID-19 situation har været særdeles engagerede og produktive.

Virum, d. 8. september 2021

Nana Folmann Hempler, Forperson for DSFF